

УДК 342.5+342.56 (477)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ РАДИ ЮСТИЦІЇ

Борко А. Л.,

кандидат юридичних наук, доцент,
суддя апеляційного суду
Херсонської області

Анотація: Виконано аналіз теоретичних положень і адміністративно-правових засад організації діяльності Вищої ради юстиції, визначено її статус, повноваження та порядок формування, а також обґрунтовані пріоритетні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення функціонування Вищої ради юстиції.

Ключові слова: нормативно-правове регулювання, статус і повноваження, порядок формування, організація діяльності, Вища рада юстиції.

Аннотация: Выполнен анализ теоретических положений и административно-правовых основ организации деятельности Высшего совета юстиции, определен его статус, полномочия и порядок формирования, а также обоснованы приоритетные направления совершенствования нормативно-правового обеспечения функционирования Высшего совета юстиции.

Ключевые слова: нормативно-правовое регулирование, статус и полномочия, порядок формирования, организация деятельности, Высший совет юстиции.

Annotation: The analysis of theoretical positions and administrative-legal organization of activities the High Council of Justice is made; also it was determined its status, powers and order of formation, as well as substantiated priority directions of improving normative-legal regulation functioning of the High Council of Justice.

Key words: normative-legal regulation, status and powers, order of formation, organization of activities, the High Council of Justice.

Важливе значення для належного виконання завдань і функцій судових органів має формування високопрофесійного суддівського корпусу, що пов'язується із низкою адміністративно-правових відносин, які виникають з питань зайняття посади та звільнення з посади судді, призначення на адміністративні посади у судах і звільнення з цих посад, притягнення суддів до юридичної відповідальності. Провідна роль у здійсненні цих адміністративних процедур відводиться Вищій раді юстиції, належна організація діяльності якої може розглядатись істотним фактором формування високопрофесійного суддівського корпусу. У той же час, на сьогодні адміністративно-правове регулювання організації діяльності Вищої ради юстиції характеризується деякою неоднозначністю, зокрема, не достатньо чітко визначаючи правовий статус Вищої ради юстиції, повноваження її членів та гарантії їх діяльності, особливо в контексті передбаченого конституційними змінами перегляду статусу й компетенції Вищої ради юстиції. А відтак, у ракурсі вдосконалення функціонування допоміжних органів у системі судустрою й вбачаються актуальними питання нормативно-правового забезпечення організації діяльності Вищої ради юстиції.

Зазначимо, що окремі питання правового регулювання статусу Вищої ради юстиції вже розглядалися такими вченими як В.Д. Бринцев, Ю.О. Гаврилюк, О.В. Гончаренко, Р.В. Ігонін, І.В. Назаров, С.О. Халюк та інші. Разом із тим, наукові роботи названих вчених розкривають не стільки адміністративно-правовий, як конституційний статус Вищої ради юстиції, тоді як інші дослідження в умовах судової реформи і посилення гарантій незалежності суддів зберігають інтерес переважно вже в історичній ретроспективі. Саме тому метою нашої роботи є аналіз теоретичних положень і адміністративно-правових засад організації

діяльності Вищої ради юстиції, визначення її статусу, повноважень та порядку формування, а також обґрунтування пріоритетних напрямів вдосконалення нормативно-правового забезпечення функціонування Вищої ради юстиції.

Передусім, відмітимо, що компетенція, порядок формування та організація діяльності Вищої ради юстиції у своїй основі безпосередньо залежать від її правового статусу у державному механізмі. Отже, Вища рада юстиції є конституційним органом, загальні засади функціонування якого встановлені ст.131 Конституції України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [1]. Проте місце Вищої ради юстиції на конституційному рівні не визначається і лише частково окреслюється у профільному Законі України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2], серед іншого передбачаючи, що Вища рада юстиції є «колегіальним, незалежним органом». Така незалежність Вищої ради юстиції означає її організаційну і функціональну самостійність, не підпорядкованість іншим органам державної влади.

Характеризуючи статус Вищої ради юстиції, насамперед, слід вказати, що вона, будучи державним органом, не входить до конституційно визначених гілок державної влади. Зокрема, Вища рада юстиції не належить до судової системи України й не реалізує судову владу, що згідно ст. 124 Конституції України та ст.1 Закону України від 07.07.2010 р. № 2453-VI [3] здійснюється виключно лише судами. В інституційному плані не можна визнавати Вищу раду юстиції й органом виконавчої влади, яка не входить до визначеної Указом Президента України від 09.12.2010 р. № 1085/2010 [4] системи центральних органів виконавчої влади.

У той же час, Р.В. Ігонін пропонує визначати Вищу раду юстиції саме як «незалежний орган державної виконавчої влади із спеціальним статусом у системі судустрою» [5, с. 131-132]. Підкреслимо, що Вища рада юстиції, у разі набуття реального статусу органу виконавчої влади, не може бути повністю незалежною від уряду або глави держави, так само як не може й

належати до системи судустрою, що порушувало би організаційну єдність виконавчої влади, органи якої утворюють власну систему. З іншого боку, Вища рада юстиції, як самостійний орган державної влади в інституційно-функціональному плані, дійсно може бути віднесена до системи судустрою України, що зумовлюється її призначенням із формування високопрофесійного суддівського корпусу.

Більшість повноважень Вищої ради юстиції стосуються саме судової сфери, однак, самі по собі такі повноваження мають іншу, відмінну від судової діяльності, природу. Зокрема йдеться про управлінську природу повноважень та діяльності Вищої ради юстиції, яка самостійно приймає обов'язкові для виконання рішення стосовно безпосередньо не підпорядкованих їй суддів з питань їх призначення та звільнення з посад, а також притягнення до дисциплінарної відповідальності. Як відомо, управлінські повноваження можуть здійснюватись не лише органами виконавчої влади, а Вища рада юстиції виступає незалежним управлінським органом державної влади у системі судустрою України.

Щодо функцій Вищої ради юстиції, то, виходячи з закріплених ст.3 Закону України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2] її повноважень, першочергово слід виділяти кадрову та дисциплінарну функції. Перша є найбільш загальною і стосується формування високопрофесійного суддівського корпусу через такі кадрові процедури як внесення подання про призначення або про звільнення суддів, а також призначення і звільнення їх на адміністративні посади у судах (хоча останнє може бути виділено і в окрему організаційну функцію). Дисциплінарна функція направлена на забезпечення законності та дисципліни у судовій сфері шляхом здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів Верховного Суду України і суддів вищих спеціалізованих судів.

Від дисциплінарної функції Вищої ради юстиції слід відрізнити її власне контрольну функцію, що полягає у розгляді скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів апеляційних та місцевих судів. У цьому разі за мету ставиться забезпечення не стільки суддівської дисципліни, як законності діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в частині притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів апеляційних та місцевих судів. Крім цього, І.В. Назаров називає й таку функцію Вищої ради юстиції як забезпечення незалежності суддів [6, с. 6]. Вважаємо, що в найбільшій мірі цій функції відповідають повноваження Вищої ради юстиції із розгляду справ і прийняття рішення стосовно порушення судьями вимог щодо несумісності. Принцип несумісності відіграє важливу роль у забезпеченні незалежності та об'єктивності суддів, адже направлений на попередження виникнення та усунення в них конфлікту інтересів при здійсненні судової діяльності.

Зауважимо, що вищевказані кадрові, організаційна, дисциплінарна, контрольна функції та функція забезпечення незалежності суддів відображають зовнішню управлінський напрям діяльності Вищої ради юстиції. У сфері внутрішньо

структурного управління у Вищій раді юстиції вбачаємо доцільним також виділяти її організаційно-управлінську функцію, що відіграє допоміжну, забезпечувальну роль при реалізації основних функцій Вищої ради юстиції. В основному така функція Вищої ради юстиції зводиться до організації її роботи, координації роботи секцій і членів Вищої ради юстиції, керівництва її апаратом, затвердження регламенту Вищої ради юстиції та положення про її секретаріат тощо.

Таким чином, підсумовуючи щодо викладеного вище, пропонуємо таке її загальне визначення: Вища рада юстиції – це незалежний управлінський орган державної влади у системі судустрою України, уповноважений відповідно до чинного законодавства і в межах наданих повноважень забезпечувати формування суддівського корпусу, незалежність та дисципліну суддів і прокурорів, організацію судового управління.

Адміністративно-правове регулювання організації діяльності Вищої ради юстиції, насамперед, включає відповідні положення Конституції України [1], профільний Закон України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2] і Регламент Вищої ради юстиції від 04.10.2010 р. [7]. При цьому, вбачається некоректним передбачене ст.2 Закону України від 15.01.1998 р. обмеження нормативно-правових засад діяльності Вищої ради юстиції лише названими правовими актами, тоді як адміністративно-правові відносини у Вищій раді юстиції регулюються також й Законом України від 07.07.2010 р. № 2453-VI [3], Положенням про секретаріат Вищої ради юстиції від 21.02.2012 р. [8], іншими законодавчими і підзаконними актами. Варто відмітити досить високий рівень правової регламентації організації та діяльності Вищої ради юстиції, що попри неврегульованість мети й функцій Вищої ради юстиції, комплексно визначає її повноваження, порядок формування і організацію роботи, а також процедурні аспекти реалізації наданих повноважень.

Профільний Закон України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2] в редакції Закону України від 07.07.2010 р. № 2453-VI [3] розширює передбачені ст.131 Конституції України від 28.06.1996 р. [1] повноваження Вищої ради юстиції, доповнюючи їх призначенням суддів на адміністративні посади у судах та звільненням їх з цих посад за поданням відповідної ради суддів. Надання таких повноважень Вищій раді юстиції є одним із позитивних заходів судової реформи, направленим на забезпечення більшої незалежності суддів. Раніше згідно Закону України від 07.02.2002 р. № 3018-III [9] таке призначення та звільнення на адміністративні посади у судах здійснювалось Президентом України, що фактично могло призводити до залежності від нього голів судів і їх заступників.

Конституція України не забороняє наділення законодавчим шляхом Вищої ради юстиції іншими повноваженнями, проте доцільним постає їх закріплення і гарантування саме на конституційному рівні. Вбачається конструктивним передбачене схваленим 10.10.2013 р. Верховною Радою України проектом змін до Конституції України [10] віднесення до повноважень Вищої ради юстиції призначення та звільнення суддів з адміністративних

посад у судах загальної юрисдикції (крім Верховного Суду України) за поданням відповідних рад суддів. Саме конституційне вираження цих повноважень Вищої ради юстиції є істотною гарантією належної організації судового управління у судах загальної юрисдикції. Також це дозволить у майбутньому уникнути ситуації фактичної паралізації механізму призначення та звільнення з адміністративних посад у судах, що мало місце протягом більш ніж трьох років (з 16.05.2007 р. до 07.07.2010 р.).

Означеним проектом змін до Конституції України [10] дещо розширюються повноваження Вищої ради юстиції й щодо внесення Президентом України подань про призначення на посади та звільнення з посад всіх суддів. Вказане головною мірою зумовлюється припиненням практики першого призначення суддів строком на п'ять років і переходом до виключно безстрокового призначення суддів. Подібне збільшення кадрових повноважень Вищої ради юстиції потребує як оновлення адміністративно-правових і процесуальних основ діяльності Вищої ради юстиції.

Отже, такі зміни у компетенції Вищої ради юстиції ще в більшій мірі покладають на неї відповідальність за формування високопрофесійного суддівського корпусу та забезпечення незалежності судової влади. Тим більше, що Президент України має здійснювати призначення суддів згідно ч.1 ст.72 Закону України від 07.07.2010 р. № 2453-VI [3] без перевірки додержання вимог до кандидатів на посаду судді та порядку проведення добору кандидатів у судді. Інакше кажучи, реальне рішення щодо призначення суддів має приймати саме Вища рада юстиції, а Президент України здійснює лише його формальне юридичне оформлення.

Одним із інших повноважень Вищої ради юстиції за проектом змін до Конституції України, схваленим Верховною Радою України 10.10.2013 р. [10], виступає надання Вищою радою юстиції за поданням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України згоди на затримання чи арешт судді. У такому разі йдеться про передачу названих повноважень від Верховної Ради України, що покликано забезпечити більшу незалежність суддів від інших гілок державної влади. При цьому, беручи до уваги вищерозглянуте вбачається, що досить істотним є розширення компетенції Вищої ради юстиції, що по-суті веде до концентрації в одного незалежного державного органу ключових управлінських повноважень у судовій сфері. Необхідно зауважити, що існує нагальна необхідність пріоритетного законодавчого встановлення достатніх організаційно-правових гарантій, які би не допускали неправомірний вплив Вищої ради юстиції на суди та суддів. Належному виконанню своїх повноважень Вищою радою юстиції сприятиме чітке, узгоджене й детальне врегулювання адміністративним законодавством підстав, строків і порядку розгляду та прийняття нею рішень з відповідних питань.

З приводу порядку формування Вищої ради юстиції, поперед усього, маємо вказати, що Європейською хартією про закон «Про статус суддів» від 10.07.1998 р. [11] прямо наголошується на тому, що не менше половини членів державного органу на кшталт Вищої ради юстиції в Україні мають бути

суддями, обраними такими ж суддями. Як відомо, у Конституції України від 28.06.1996 р. [1] така вимога не дотримана, встановлюючи інший порядок формування Вищої ради юстиції. При цьому, згідно внесених Законом України від 07.07.2010 р. № 2453-VI [3] змін до профільного Закону України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2] встановлюються вимоги, що частина призначуваних членів Вищої ради юстиції має бути суддями, в результаті чого з двадцяти членів Вищої ради юстиції дванадцять осіб (у тому числі за посадою Голова Верховного Суду України) повинні бути суддями. На нашу думку, хоча зазначене й приводить організацію Вищої ради юстиції у відповідність із міжнародними рекомендаціями, проте очевидно, що законодавче встановлення для частини членів Вищої ради юстиції вимоги щодо наявності в них статусу судді за своєю суттю є неконституційним обмеженням конституційного права відповідних суб'єктів на власний розсуд призначити членів Вищої ради юстиції.

Разом із тим, досить неоднозначним вбачається передбачене проектом змін до Конституції України [10], наділення з'їзду адвокатів і з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ права призначити по два члени Вищої ради юстиції, а з'їзду суддів України – одразу дванадцять членів із числа суддів. З одного боку, позитивним аспектом цього виступає дотримання вище названих міжнародних рекомендацій з приводу організації діяльності Вищої ради юстиції, а також усунення від процесу її формування Верховної Ради України та Президента України, що має сприяти усуненню впливу інших органів державної влади на діяльність незалежної Вищої ради юстиції. Це стосується й виведення зі складу Вищої ради юстиції Міністра юстиції України.

З іншого боку, слід зважати, що ситуація гарантованого входження до складу Вищої ради юстиції щонайменш п'ятнадцяти суддів, у тому числі за посадою Голови Конституційного Суду України, Голови Верховного Суду України і Голови Ради суддів України, досить ймовірно може мати наслідком необ'єктивність і конфлікт інтересів членів Вищої ради юстиції, переважання суддівського корпоративізму, наприклад, при вирішенні питань звільнення суддів і їх дисциплінарної відповідальності. У зв'язку із цим, з метою забезпечення неупередженості Вищої ради юстиції Р.В. Ігонін пропонує збереження широкого кола суб'єктів призначення її членів [5, с. 133]. Серед іншого до них, зважаючи на повноваження Вищої ради юстиції щодо прокурорів, цілком обґрунтовано має належати конференція працівників прокуратури, а також з'їзд громадських правозахисних організацій, що сприяло би демократичності й прозорості роботи Вищої ради юстиції.

Вважаємо, що про дійсну незалежність Вищої ради юстиції можна говорити лише тоді, коли всі або хоча би більшість її членів незалежні і, поперед усього, від корпоративних інтересів, а їх інтереси як члена Вищої ради юстиції не суперечать їх професійним інтересам як судді. Відповідно ж до ч. 3 ст. 19 Закону України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2] особи, призначені до складу Вищої ради юстиції

на час виконання своїх обов'язків на постійній основі прикомандировуються до Вищої ради юстиції. З цього правила доречно прибрати виключення для народних депутатів України, що наразі можуть суміщати парламентську діяльність і членство у Вищій раді юстиції. А також пропонується встановити окрему заборону членам Вищої ради юстиції виконувати їх професійні повноваження за основним місцем роботи, зокрема й заборону суддям здійснювати правосуддя.

Передусім, у такому разі максимально забезпечуватиметься внутрішня незалежність всіх призначуваних членів Вищої ради юстиції, які не мають перебувати у фактичному підпорядкуванні їх керівництву за основним місцем роботи, й попереджатиметься виникнення в них конфлікту інтересів. Крім цього, означене позитивним чином позначиться на ефективності роботи всіх членів Вищої ради юстиції, які виконуватимуть свої повноваження на постійній основі, що особливо актуалізується у зв'язку із розширенням компетенції Вищої ради юстиції за Законом України від 07.07.2010 р. № 2453-VI [3] і проектом змін до Конституції України [10].

Належна реалізація членами Вищої ради юстиції її повноважень потребує усунення існуючих на сьогоднішні недоліків і прогалин адміністративно-правового регулювання. Зокрема йдеться про відсутнє законодавче визначення статусу члена Вищої ради юстиції, закріплення узгодженого й вичерпного переліку його прав і обов'язків (які наразі сформульовані лише в Регламенті Вищої ради юстиції від 04.10.2010 р. [7]), що, з одного боку, виступатиме гарантією діяльності членів Вищої ради юстиції, а, з іншого боку, покладатиме відповідальність на них за виконання цілком конкретних задач. Потребує уточнення й законодавча регламентація підстав і порядку припинення повноважень члена Вищої ради юстиції. Окремо наголосимо на необхідності конкретизації або ж взагалі відмови від такої підстави припинення повноважень члена Вищої ради юстиції як скоєння ним «аморального вчинку» (п. 8 ч. 1 ст. 18 Закону України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2]), що не є усталеною правовою категорією і залежно від суб'єкта та критеріїв оцінки діянь члена Вищої ради юстиції може неправомірно використовуватись як інструмент тиску на нього.

Досить цікавою й такою, що потребує подальшого опрацювання, є пропозиція П.Ф. Карпечкіна законодавчо ввести принцип несумісності посади члена Вищої ради юстиції з низкою інших державних посад (наприклад, народного депутата України, керівника центрального органу виконавчої влади тощо) [12, с. 160]. Як на нас, здійснення повноважень члена Вищої ради юстиції має бути несумісним з політичною діяльністю взагалі та зайняттям будь-яких оплачуваних посад, що сприятиме мінімізації впливу інших гілок державної влади на Вищу раду юстиції, більшій об'єктивності та зосередженості її членів на реалізації завдань Вищої ради юстиції.

До перспективних напрямів адміністративно-правового регулювання організації діяльності Вищої ради юстиції також належить визначення засад і форм її взаємодії з іншими органами публічної влади та

громадськістю. Слід погодитись із важливістю нормативного визначення не тільки засад зовнішньої взаємодії, але й адміністративних відносин у Вищій раді юстиції, тим більше беручи до уваги неконкретність і неточність законодавчих повноважень Голови Вищої ради юстиції, який в одному випадку має координувати роботу Вищої ради юстиції (ч. 2 ст. 19 Закону України від 15.01.1998 р.), а в іншому – керувати нею (ч. 1 ст. 20).

Голова Вищої ради юстиції, як керівник державного органу, відіграє важливу роль не тільки у виконанні її державно-владних повноважень, але й в організації діяльності Вищої ради юстиції, здійсненні внутрішньо організаційного управління. У той же час, такі повноваження не віднайшли законодавчого вираження і передбачаються тільки Регламентом Вищої ради юстиції від 04.10.2010 р. [7]. Як слушно вказує І.В. Назаров [6, с. 13-14], детальна регламентація статусу посадових осіб Вищої ради юстиції становить один із пріоритетних й основних напрямів оптимізації її роботи.

Вдосконалення статусу Голови Вищої ради юстиції потребує й урегулювання підстав і порядку дострокового припинення його повноважень за їх невиконання або неналежне виконання, можливість чого наразі адміністративним законодавством не передбачена. Вбачається, що такий механізм слугуватиме істотою гарантією діяльності Вищої ради юстиції, яка багато у чому залежить саме від Голови Вищої ради юстиції.

Зазначимо, що належна організація діяльності як самої Вищої ради юстиції, її членів і секцій, так й секретаріату Вищої ради юстиції, що згідно ч. 1 ст. 48 Закону України від 15.01.1998 р. № 22/98-ВР [2] здійснює забезпечення діяльності Вищої ради юстиції, є необхідною умовою не просто її незалежності, але всебічного й своєчасного розгляду та вирішення Вищою радою юстиції віднесених до її компетенції питань. Саме тому організаційно-розпорядчі відносини у Вищій раді юстиції мають дістати цілком конкретного й детального адміністративно-правового регулювання.

Таким чином, Вища ради юстиції відіграє важливу роль у забезпеченні функціонування судової системи України, беручи в межах своїх повноважень участь у формуванні високопрофесійного суддівського корпусу, організації судового управління й забезпеченні незалежності та дисципліни суддів. Сучасна організація діяльності Вищої ради юстиції у цілому має досить високий рівень адміністративно-правового регулювання, що на конституційному, законодавчому і підзаконному рівні визначає її повноваження, порядок формування і організацію роботи, процедурні аспекти реалізації наданих повноважень. Судова реформа і посилення гарантій незалежності суддів в Україні зумовлюють необхідність удосконалення нормативно-правових засад функціонування Вищої ради юстиції у напрямі чіткого закріплення її статусу у державному механізмі, гарантій незалежності від інших органів публічної влади та засад взаємодії з ними, статусу й гарантій неупередженості членів Вищої ради юстиції, адміністративних повноважень і їх розподілу у Вищій раді юстиції та її секретаріаті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про Вищу раду юстиції : Закон України : від 15.01.1998 р., № 22/98-ВР // Офіційний вісник України. – 1998. – № 6. – Ст. 206.
3. Про судоустрій і статус суддів : Закон України : від 07.07.2010 р., № 2453-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 55/1/. – Ст. 1900.
4. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України : від 09.12.2010 р., № 1085/2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 94. – Ст. 3334.
5. Ігонін Р. В. Місце Вищої ради юстиції у системі органів державної влади України / Р. В. Ігонін // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2010. – № 4. – С. 128-134.
6. Назаров І. В. Правовий статус Вищої ради юстиції : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Назаров Іван Володимирович ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2005. – 20 с.
7. Про затвердження Регламенту Вищої ради юстиції : Рішення Вищої ради юстиції : від 04.10.2010 р., № 791/0/15-10 / Вища рада юстиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.vru.gov.ua/content/docs/reglament_zi_zminamy_17.09_13_.pdf.

8. Про затвердження Положення про секретаріат Вищої ради юстиції : Рішення Вищої ради юстиції : від 21.02.2012 р., № 336/0/15-12 / Вища рада юстиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vru.gov.ua/content/act/336_21.02_2012_.pdf.
9. Про судоустрій України : Закон України : від 07.02.2002 р., № 3018-III // Офіційний вісник України. – 2002. – № 10. – Ст. 441.
10. Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантій незалежності суддів : Постанова Верховної Ради України : від 10.10.2013 р., № 636-VII / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/636-18>.
11. Європейська хартія про закон «Про статус суддів» : від 10.07.1998 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/994_236.
12. Карпечкін П. Ф. Функції судів загальної юрисдикції в Україні: проблеми теорії та практики : дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 / Карпечкін Петро Феофанович ; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2005. – 212 арк.

УДК 347.963

**КООРДИНАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ
У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

Лапкін А. В.,

кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових та правоохоронних органів Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», м. Харків

Анотація: Статтю присвячено дослідженню проблем координаційної діяльності прокуратури у сфері кримінального провадження. Розглядається правова природа координаційної діяльності та її функціональна спрямованість. З'ясовуються форми та правові засоби здійснення прокурором координації у кримінальному провадженні. Досліджуються проблеми створення та діяльності слідчо-оперативних груп. Виявляються прогалини нормативної регламентації координаційної діяльності прокуратури, а також надаються пропозиції щодо їх подолання.

Ключові слова: прокурор, кримінальне провадження, координаційна діяльність, органи досудового розслідування, оперативні підрозділи, слідчо-оперативна група, процесуальне керівництво.

Анотация: Статья посвящена исследованию проблем координационной деятельности прокуратуры в сфере уголовного производства. Рассматривается правовая природа координационной деятельности и ее функциональная направленность. Определяются формы и правовые средства осуществления прокурором координации в уголовном производстве. Исследуются проблемы создания и деятельности следственно-оперативных групп. Выявляются пробелы нормативной регламентации координационной деятельности прокуратуры, а также предлагаются предложения по их устранению.

Ключевые слова: прокурор, уголовное производство, координационная деятельность, органы досудебного расследования, оперативные подразделения, следственно-оперативная группа, процессуальное руководство.

Annotation: article is devoted to research of problems of coordination activity of prosecutor's office in the sphere of criminal proceedings. The legal nature of coordination activity and its functional orientation is considered. Forms and legal means of implementation in criminal proceedings are defined by the prosecutor of coordination. Problems of creation and activity of investigatory and operative groups are investigated. Gaps of a standard regulation of coordination activity of prosecutor's office come to light, and also offers on their elimination are provided.

Key words: prosecutor, criminal proceedings, coordination activity, bodies of pre-judicial investigation, operative divisions, investigatory and operative group, procedural management.

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що в умовах дії нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК

України) прокурор відіграє ключову роль у кримінальному провадженні. Одним із важливих аспектів участі прокурора у кримінальному провадженні є координаційна діяльність, здійснення